

**Akční plán realizace Strategie udržitelného rozvoje Filozofické
fakulty UP na roky 2024–2025**

Zpracoval: Mgr. Michal Nguyen

Filozofická fakulta UP (dále jen FF UP) se v rámci období 2024/2025 a příslušné Strategie udržitelného rozvoje UP (dále jen Strategie) rozhodla zaměřit především na subtémata z oblasti provozu a správy, resp. vzdělávací a tvůrčí činnosti. Z těchto kategorií jsou to především: Energie, Odpady a cirkulární ekonomika, Voda a zeleň, Objekty a infrastruktura, Mobilita a doprava a Vzdělávání k udržitelnosti.

Pro předmětné období bylo Referátem udržitelného rozvoje doporučeno zvolit přibližně tři až pět konkrétních oblastí, na které se fakulty plánují více zaměřit. FF UP, jak bylo uvedeno výše, z těchto 15 oblastí vybrala šest konkrétních, a sice na základě aktuálních potřeb, které souvisí především s rozvojem fakulty co do infrastruktury a vzdělávací a tvůrčí činnosti. Zbylé kategorie FF UP považuje rovněž za zásadní a dílčím způsobem počítá s jejich naplňováním do té míry, která odpovídá možnostem a pravomocem fakulty, které jsou dány právními předpisy, vnitřními předpisy a normami Univerzity Palackého v Olomouci (dále jen UP) a rozpočtem FF UP.

Ve všech případech počítá FF UP s tím, že zmiňované kroky budou zároveň komunikovány nejen akademické obci, ale i široké veřejnosti v rámci naplňování tzv. třetí role vysokých škol, a sice mimo jiné i s cílem hlubší integrace UP a FF UP do olomouckého regionu a dalších celostátních struktur, jejichž cílem je podpora udržitelného rozvoje v nejširším slova smyslu.

Financování těchto aktivit je plánováno z rozpočtů Rektorátu UP (dále jen RUP) a FF UP, přičemž je plánováno i využití dotačních programů.

Obsah

Provoz a správa.....	4
1 Energie	5
2 Odpady a cirkulární ekonomika	8
3 Voda a zeleň.....	9
4 Objekty a infrastruktura.....	11
5 Mobilita a doprava.....	13
Vzdělávání a tvůrčí činnost	14
9 Vzdelávání k udržitelnosti	15

Provoz a správa

FF UP má v užívání celkem sedm budov, přičemž prostory Uměleckého centra UP a budovu ve Vodární ulici fakulta sdílí s Pedagogickou fakultou (dále jen PdF UP), resp. s RUP. Obdobně FF UP sídlí v budově Na Hradě, kterou spoluužívá s Cyrilometodějskou teologickou fakultou.

Jelikož se ve všech případech jedná o budovy, které se nachází v centru města a při jejich správě je nutné počítat s památkovou ochranou v dané zástavbě, je jejich provoz komplikovanější. Ovšem komplikace přináší nejen provoz, ale i případná stavební a technická opatření směřující například k úsporám energií (zateplení, fotovoltaika) i k úsporám vody. Právě s ohledem na tento fakt plánuje FF UP využít dostupné prostředky a zaměřit se na tuto problematiku tak, aby zefektivnila jejich užívání ve směru k udržitelnému rozvoji. FF UP si je vědoma, že uvnitř památkové zóny, v níž se nachází většina budov FF UP, jsou možnosti omezené, nikoliv však nemožné.

1 Energie

Cíl: Snížení energetické náročnosti a zaměření se na obecnou úsporu energií a energetickou soběstačnost v rámci budov FF UP včetně venkovních prostor.

- Provoz několika budov ve správě FF UP je pro jejich stáří a památkovou ochranu náročný. Fakulta do této oblasti již investovala značné prostředky a bude v této aktivitě v předmětném období pokračovat. Nebude docházet pouze k investičním akcím, ale taky optimalizaci provozu, která má rovněž potenciál zajistit hospodárnější nakládání s energiemi na FF UP.

Opatření k plnění cíle na roky 2024–2025:

1.1 Instalace solárních svítidel do doposud neosvětlených prostor, resp. do míst s chybějícími rozvody, a to za využití solární energie bez nutnosti výraznějšího stavebního zásahu do objektů ve správě FF UP.

- **Garant:** Mgr. Michal Nguyen
- **Realizace:** Referát údržby oddělení infrastruktury
- **Financování:** Rozpočet FF UP
- **Ukazatel cíle:** Prostory parkánových zahrad a Uměleckého centra budou osázeny minimálně 5 svítidly. Zároveň dojde ke zlepšení světelných podmínek v daných prostorech.

1.2 Participace na EPC projektu a přihlášení se do dané výzvy společně s dalšími součástmi UP s cílem: rekonstrukce (zateplení) střešních prostor při budově na Křížkovského 10 (vzhledem k památkové zóně je vyloučeno zateplení pláště budovy, i fotovoltaika); komplexní rekonstrukce budovy Uměleckého centra ve spolupráci s PdF UP (jedná se o historickou budovu, rekonstruovanou před 30 lety za tehdejších technických možností a standardů); výměna kotle na Křížkovského 12 a 14 a rekonstrukce pláště budovy na třídě Svobody 26 (tyto akce považuje FF UP za prioritní z hlediska okamžitých úspor energií a současně bez vážných problémů z hlediska památkové ochrany).

- **Garant:** Mgr. Vladimír Polách, Ph.D.
- **Realizace:** Referát udržitelného rozvoje a Proděkanát pro digitalizaci a infrastrukturu
- **Financování:** Rozpočet FF UP, min. 50% spoluúčast referátu udržitelného rozvoje RUP
- **Ukazatel cíle:** Participace na přihlášení se do projektu EPC a odeslání žádosti.

1.3 Instalace LED osvětlení ve vybrané budově FF UP s cílem optimalizace osvětlení a spotřeby elektrické energie. V současnosti jsou v některých prostorách instalovány nízkotlaké rtuťové výbojky – zářivky, které osvětlují i nadbytečný prostor (stropy, podhledy). Opatření proto

směřuje k postupné výměně za LED osvětlení v nejužívanějších místech vybraných kateder, které má dvakrát menší spotřebu elektrické energie.

- **Garant:** Mgr. Michal Nguyen
- **Realizace:** Referát údržby oddělení infrastruktury
- **Financování:** Odhadovaná částka: 100 000 Kč; Rozpočet FF UP, min. 50% spoluúčast referátu udržitelného rozvoje RUP
- **Ukazatel cíle:** V celkem 5 učebnách dojde k výměně zářivek za LED osvětlení.

1.4 Audit spotřeby elektřiny v serverovnách FF UP

- V rámci rozvoje vlastní IT infrastruktury fakulty je nezbytné porozumět jejím provozním nákladům, zejména spotřebě elektrické energie v serverovnách. Tato spotřeba představuje stabilní, ale často opomíjenou složku celkových energetických nákladů. Cílený audit umožní získat detailní přehled o energetických nárocích jednotlivých zařízení, identifikovat případné neefektivní a vytvořit podklady pro optimalizaci provozu. Tím se nejen zvýší efektivita správy IT infrastruktury, ale také se otevře prostor pro potenciální úspory.
- **Garant:** Mgr. Vladimír Polách, Ph.D.
- **Realizace:** Referát údržby oddělení infrastruktury
- **Financování:** Rozpočet FF UP
- **Ukazatel cíle:** Vypracování auditu spotřeby elektřiny v serverovnách do konce roku 2025 jako podkladu pro další optimalizační opatření.

1.5 Vytvoření metodiky pro měření a regulaci vytápění budov FF UP

- Vytápění budov FF UP představuje významnou položku v rozpočtu fakulty, přičemž potenciál úspor nespočívá pouze v plošném snižování teploty, ale zejména v efektivním využívání systémů měření a regulace. Ty umožňují přizpůsobit vytápění reálným potřebám – například nastavovat různé režimy pro jednotlivé místnosti či optimalizovat provoz v zimních a letních měsících. V současnosti se této oblasti nikdo systematicky na UP nevěnuje, což vede k neefektivnímu hospodaření s energiemi. Vytvoření metodiky proto umožní lépe koordinovat regulaci vytápění a klimatizace, což povede k finančním úsporám.
- **Garant:** Mgr. Vladimír Polách, Ph.D.
- **Realizace:** Referát údržby oddělení infrastruktury
- **Financování:** Rozpočet FF UP

- **Ukazatel cíle:** Vznik metodiky, resp. manuálu pro měření a regulace vytápění v budovách FF UP v průběhu roku 2025 a nastavení úsporných opatření tak, aby došlo k meziroční úspoře za vytápění alespoň ve výši 100 000 Kč.

2 Odpady a cirkulární ekonomika

Cíl: Podpora vyšší míry recyklace odpadu na FF UP

- FF UP v monitoringu odpadu na UP v porovnání s dalšími součástmi prokázala vysoký podíl separovaného odpadu. Stále se ovšem na některých budovách odpad separuje méně ve srovnání s jinými, popř. chybí sběrné nádoby na některé, specifické druhy odpadu.

Opatření k plnění cíle na roky 2024–2025:

2.1 Zvýšení propagace třídění odpadu a instalace jednotného vizuálního označení třídících nádob, a sice především s ohledem na kovový odpad.

- Z průzkumu realizovaného v roce 2022 zaměřeného na zjištění množství separovaného odpadu vyplývá, že FF UP v porovnání s dalšími součástmi univerzity nadprůměrně třídí plastový odpad i papír. Zároveň ovšem z daného průzkumu vyplynulo, že v prostorách FF UP není dostatečně tříděn kovový odpad. Šlo výhradně o plechovky od nápojů – jejich podíl na zkoumaném vzorku činil 2,3 %, šlo tak o 15 % vyšší hodnotu, než je průměr UP.
- **Garant:** Mgr. Michal Nguyen
- **Realizace:** Mgr. Michal Nguyen, svépomocí
- **Financování:** Rozpočet FF UP
- **Ukazatel cíle:** Alespoň jeden příspěvek na sociálních sítích s tematikou třídění odpadu. Osázení všech nádob na tříděný odpad na FF UP jednotným vizuálním označením, a to i v angličtině.

2.2 Zřízení pilotních knihobudek na FF UP

- Podpora cirkulární ekonomiky na fakultě může zahrnovat i sdílení knih, které již jejich původní majitelé nepotřebují, ale mohou posloužit ostatním. Cílem tohoto opatření je vytvořit 1–2 pilotní knihobudky v budovách Křížkovského 10 a třída Svobody 26, kde budou moci studenti a zaměstnanci fakulty volně vyměňovat a darovat knihy. Tento systém podpoří udržitelné nakládání s knihami, sníží množství odpadu a zároveň přispěje k rozvoji neformálního vzdělávání a komunitního ducha na fakultě.
- **Garant:** Mgr. Vladimír Polách, Ph.D.
- **Realizace:** Referát údržby oddělení infrastruktury
- **Financování:** Rozpočet FF UP
- **Ukazatel cíle:** Zřízení a uvedení do provozu alespoň jedné pilotní knihobudky na FF UP do konce roku 2025.

3 Voda a zeleň

Cíl: Snížení spotřeby studené a teplé vody. Přejchod na udržitelnější péči o zeleň, především travní porost.

- FF UP svou velikostí a počtem staveb, které spravuje, nutně musí reagovat a řešit otázky spojené s vodohospodářstvím a péči o zeleň. Konkrétně se jeví jako žádoucí na základě dat zjištěných z vodního auditu omezit spotřebu vodu na možné minimum, resp. ji optimalizovat. Obdobně se FF UP v daném období zaměří na jednodušší a na energie a čas méně náročnější péči o zeleň, popř. na podporu vysazování zeleně a instalace květin v prostorách fakulty.

Opatření k plnění cíle na roky 2024–2025:

3.1 Instalace perlátorů v budově Na Hradě 5, v prostorách katedry historie

- **Garant:** Mgr. Michal Nguyen
- **Realizace:** Referát údržby oddělení infrastruktury
- **Financování:** Rozpočet FF UP, min. 50% spoluúčast referátu udržitelného rozvoje RUP; cena: 11 860 Kč bez DPH
- **Ukazatel cíle:** Osázení všech vodovodních baterií (33 ks) perlátory.

3.2 Nákup nové techniky – bateriové sekačky na travní porost

- **Garant:** Mgr. Michal Nguyen
- **Realizace:** Mgr. Eva Pospíšilová
- **Financování:** Rozpočet FF UP, min. 50% spoluúčast referátu udržitelného rozvoje RUP; cena: 8 707 Kč bez DPH
- **Ukazatel cíle:** Při manipulaci s technikou zaměstnanec oproti původní práci ušetří cca 1 hodinu času a spotřebuje 0 l pohonných hmot. Taktéž dojde ke snížení hlučnosti. Příslušný pracovník bude nově méně narušovat výuku v přilehlých prostorách.

3.3 Výsadba stromu na nádvoří Křížkovského 10 s cílem zajistit dostatek stinného místa na nádvoří.

- **Garant:** doc. Jan Stejskal
- **Realizace:** Referát údržby oddělení infrastruktury; koordinace s dr. Ondřejem Kučerou
- **Financování:** Rozpočet FF UP (práce zaměstnanců), případná spoluúčast referátu udržitelného rozvoje RUP, dar doc. Jana Stejskala

- **Ukazatel cíle:** Bude vysazen vzrostlý strom, který v jarních a letních měsících přinese přijatelné teplotní podmínky na frekventovaném nádvoří FF UP, umožní studentům a hostům na nádvoří setrvat.

4 Objekty a infrastruktura

Cíl: Budování infrastruktury fakulty s ohledem na aktuální trendy v úspoře vody a energií

- Daná oblast odpovídá silně i záměru fakulty v oblasti 1 a 3. V současné chvíli FF UP na všech budovách nedisponuje dostatečným technickým zázemím pro zachycování dešťové vody, jak vyžaduje platná legislativa. Cílem v této oblasti je proto připravit potřebné dokumenty, které v nadcházejícím období umožní realizovat konkrétní opatření.

Opatření k plnění cíle na roky 2024–2025:

4.1 Vznik projektové dokumentace pro retenční nádrž v areálu budovy třída Svobody 26

- **Garant:** Mgr. Vladimír Polách, Ph.D.
- **Realizace:** Externí dodavatel ve spolupráci s FF UP
- **Financování:** Rozpočet FF UP, min. 50% spoluúčast referátu udržitelného rozvoje RUP
- **Ukazatel cíle:** Projektová dokumentace pro realizaci retenční nádrže bude vyhotovena do konce roku 2025.

4.2 Nákup a instalace rekuperačních jednotek do prostor FF UP na ulici Křížkovského s cílem snížit v letních měsících zdejší teplotu a vylepšit pobytové podmínky především ve zdejších studovnách; resp. zajistit dostatečné odvětrávání prostor a dodržení hygienických limitů.

- **Garant:** Mgr. Vladimír Polách, Ph.D.
- **Realizace:** Referát údržby oddělení infrastruktury a externí firma
- **Financování:** Rozpočet FF UP, min. 50% spoluúčast referátu udržitelného rozvoje RUP; cena 2 ks rekuperační jednotky: 24 138 Kč bez DPH
- **Ukazatel cíle:** Snížení teploty v teplých měsících (květen až září) o 2 °C. Zlepšení cirkulace vzduchu v daných prostorech – nebude docházet k výskytu plísní.

4.3 Nákup a instalace vnějších a vnitřních zastiňujících prvků pro hosty bistra FreshUP v budově Křížkovského 10 z řad akademických pracovníků, studentů i hostů v letních měsících.

- **Garant:** Mgr. Vladimír Polách, Ph.D.
- **Realizace:** Referát údržby oddělení infrastruktury a externí firma
- **Financování:** Rozpočet FF UP, min. 50% spoluúčast referátu udržitelného rozvoje RUP

- **Ukazatel cíle:** Snížení teploty v teplých měsících (květen až září) o 5 °C; zlepšení vnitřního klima bistra; snížení spotřeby elektrické energie u zde instalovaných elektrospotřebičů oproti předchozímu období.

5 Mobilita a doprava

Cíl: Podpora udržitelné mobility zaměstnanců a studentů; vylepšení zázemí pro členy akademické obce, kteří na fakultu dojíždí na kole.

- S ohledem na vysokou roztříštěnost fakultních i univerzitních budov plánuje FF UP zapojit se do celouniverzitní iniciativy ukotvené i v rámci Strategie směřující ke zvýšení počtu studujících a zaměstnanců, kteří budou využívat pro cesty v rámci univerzity kola, popř. jinou dopravu s minimální uhlíkovou stopou. Aby bylo tohoto cíle dosaženo, plánuje fakulta posílení zázemí pro cyklisty.

Opatření k plnění cíle na roky 2024–2025:

5.1 Zpřístupnění cyklostanů v areálu budovy Na Hradě 5, a sice za pomoci instalace přístupové ližiny z Univerzitní ulice. Zároveň dojde k instalaci čtečky přístupových karet na zdejší vstup.

- **Garant:** Mgr. Michal Nguyen
- **Realizace:** Referát údržby oddělení infrastruktury FF UP
- **Financování:** Rozpočet FF UP, min. 50% spoluúčast referátu udržitelného rozvoje RUP
- **Ukazatel cíle:** K současnému stání pro kola bude instalována dodatečná infrastruktura umožňující snazší přístup ke stojanům. Dojde ke snížení četnosti užívání jiných ploch v rámci budovy k parkování kol. Cíl bude naplněn do konce roku 2025.

Vzdělávání a tvůrčí činnost

FF UP se podílí na vzdělávání téměř 6 000 studentek a studentů v nejrůznějších studijních programech. Ročně na fakultě úspěšně odpromuje přibližně 1 000 absolventů a podobné číslo představuje i účastníky celoživotního vzdělávání. O jejich vzdělávání pečuje téměř 300 akademických pracovníků a desítky technicko-hospodářských pracovníků.

FF UP v souladu se svým fakultním mottem bude jako v minulých, tak i v nadcházejícím období usilovat o prohlubování vzdělávací a tvůrčí činnosti u celé akademické obce, a to i na poli udržitelného rozvoje, a sice prostřednictvím nabízených vyučovacích kurzů v běžných vzdělávacích programech, ale i v kurzech celoživotního vzdělávání a dalších příležitostných aktivitách.

9 Vzdělávání k udržitelnosti

Cíl: Podpora vzdělávání v oblasti udržitelného rozvoje

- V předmětném období využije FF UP možnost čerpat finanční prostředky z Národního plánu obnovy, a sice pro realizaci nových studijních programů, resp. předmětů, a sice s cílem reagovat na poptávku na současném trhu práce/společenskou poptávku po odbornících v oblasti udržitelného rozvoje. Bude zároveň realizovat akce, které tuto iniciativu přiblíží i širší veřejnosti, a to ve spolupráci s dalšími subjekty v rámci regionu (např. Eurocentrum Olomouc). Součástí aktivity bude též inovace většího množství studijních plánů vyučovaných na fakultě směrem k začlenění předmětů věnujících se zeleným dovednostem.

Opatření k plnění cíle na roky 2024–2025:

6.1 Uspořádání besedy a přednášky k tématu udržitelného rozvoje; participace na festivalu studentské kreativity FFest 2025.

- **Garant:** Mgr. Michal Nguyen
- **Realizace:** Mgr. Michal Nguyen ve spolupráci s katedrami FF UP
- **Financování:** Rozpočet FF UP, min. 50% spoluúčast referátu udržitelného rozvoje RUP
- **Ukazatel cíle:** Budou realizovány alespoň 3 specifické akce zaměřené na vzdělávání akademické obce i širší veřejnosti.

6.2 Příprava nových studijních bakalářských a navazujících magisterských programů zaměřených na problematiku udržitelného rozvoje – *Management udržitelnosti*.

- **Garant:** Mgr. Ondřej Kučera, Ph.D.
- **Realizace:** Katedra ekonomických a manažerských studií a další pracoviště UP
- **Financování:** Podpora zelených dovedností a udržitelnosti na Univerzitě Palackého (NPO_UPOL_MSMT-2118/2024-4)
- **Ukazatel cíle:** Do konce roku 2025 bude finalizována příprava dvou studijních programů a příslušných akreditačních spisů – bakalářského a navazujícího magisterského, které se zaměří v nejširším slova smyslu na udržitelný rozvoj.

6.3 Příprava nových kurzů zaměřených na problematiku udržitelného rozvoje.

- **Garant:** Mgr. Ondřej Kučera, Ph.D.
- **Realizace:** Katedry FF UP (KEMS, KPES, KF, KP, KAS, KOL, KS, KSA)
- **Financování:** Podpora zelených dovedností a udržitelnosti na Univerzitě Palackého (NPO_UPOL_MSMT-2118/2024-4)

- **Ukazatel cíle:** Do konce roku 2025 bude vytvořena potřebná dokumentace a doprovodné materiály pro nejméně 17 nových předmětů vyučovaných na FF UP v oblasti udržitelného rozvoje a bude inovováno nejméně 13 studijních plánů.